Sahibi : Türkiye Öğretmenler Sendikası adına : Genel Sekreter Osman K. Akol. Telefonlar : 17 49 27, 12 99 46 Yıllık abone bedeli 6 lira, TÖS Yazışleri Müdürlüğü, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 14/1 Yenişehir — Ankara

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

1 ARALIK 1970

Yıl : 3 Sayı : 67
Yıllık abone : 6 lira
Fiyatı : 25 kuruş
Dizgi ve baskı Şark Matbaası

«Mustafa Kemal Hasftasında» öğretmenler üstüne terör havası estirildi

Bu Kıyımların Hesabını Soracağız

■ İki öğretmen tutuklandı ■ İki öğretmen açığa alındı ■ Üç öğretmen sürüldü

Geçtiğimiz onbeş gün içinde işbirlikçi A.P. iktidarı öğ retmenler üzerinde yoğun bir baskı kurdu. Öğretmenler tutuklandı, döğüldü, sürüldü, saldırıya uğradı. Olayların en ilgi çekici yanı bu faşist zorbalıkların Mustafa Kemal'i anma haftasında artmasıdır. Mustafa Kemal'e hesap verme günü olan 10 Kasım'daki konuşması yüzünden Bulanık'da **Binali Seferoğlu** ve **Cebrail Uçan** tutuklandılar. Aynı gün Ata'yı anma törenindeki konuşması yüzünden **Mustafa Özgür** Rize Valisi tarafından açığa alındı. Düzce'de A.P.'li muhtar bir bayan arkadaşımızı **(Gül Aydın)** öğrencilerin gözü önünde tokatladı. Varto'da bir jandarma başçavuşu **Haydar Kaya**'yı nedensiz yere döğdü. Çayırlan'da **Yaşar Tanrıverdi**'yi köy muhtarı ölümle tehdit etti. Kilis'te yağmurun fizik olayı olduğunu söyleyen **Şenel Uçar** açığa alındı. İşbirlikçi iktidarın kapattığı, faşist okul müdürü Turgut Çımrın'ın devrimcilere kıyım tertipleri tezgâhladığı, İvriz İlköğretmen Okulu'nun Müzik Öğretmeni **Mahiye Morgül** Nevşehir'e sürüldü. Bu öğretmen İvriz'e atanalı dört ay olmuştu. Suçu Devrimci olmak. Pınarbaşı'nda boykot mahkemesinden dönen **Ali Vural** ilçenin A.P.'li mütegallibeleri tarafından döğüldü. Eskipazar'da ticanî bir imamın aleyhinde tanıklık yapan öğretmenler öldürülmek istendi .A.P. lilerin kandırdığı bir grup lokalimize saldırdı.

Orhan İsmi ve **Enver Önder** komünizm propogandası yapıyor diye mahkemeye verildi. Arkadaşlarımız aklandılar. Buna rağmen evlerinden alınan kitapları geri verilmedi. Karakoçan şubesi başkanı **Hasan Turan** Mazıdağı'na; aynı şubeden üyemiz **Musa Artam** Eleşkirt'e sürüldü. Kıyım nedeni sendika eylemleri.

Bu kıyımlar üzerine Genel Başkanımız Fakir Baykurt Başbakana bir tel çekti. Telgraftan bir bölümü sunuyoruz. «Öğretmeni Sindirmekle, baştan aşağı bozuk ve başarısız olan idarenizi devam ettireceğinizi sandınız. Yarın tarih önünde verecek cevap bulamıyacaksınız. Geçen yıl 125 bin öğretmen dört gün boykot yaptı, uyanmadınız. Sizi bir defa daha uyarmağa çalışıyorum. Devrinizde yağmurun fizik olayı olduğunu anlatan öğretmen işten çıkarılıyor, bayan öğretmen tokatlanıyor. Bir milletin eğitim ordusuna bu kadar saygısızlık yapılamaz ve hoşgörülemez. Atatürk'e ve öğretmene saygılı tavır bekliyoruz.»

Önceki kıyımların birinde yöneticilerimiz yaralı bir arkadaşımızın başucunda

Aydın Şubesinin Başarılarından Devrimci Dersler alalım

Aydın şubemiz meslek içinde kangren haline gelen özel dersane soygununa «dur» demiştir. Tek ders sınavları için açılan parasız yetiştirme kurslarına 167 öğrenci katılmış 25 öğretmen karşılıksız olarak görev almıştır. TÖS lokalinde yapılan kurslardan sonra öğrencilerin yüzde doksanbeşi bir üst sınıfa geçmiştir. Şubenin bu etkin eyleminden sonra özel dersaneler «sinek avlamışlardır.»

Bu örneği bütün yurt yüzeyine yayalım. Soygun şebekesinin eğitim öğretim dalındaki çabalarına fırsat vermiyelim.

Şubemizde bir grup öğretmen geceleri teorik kitaplar okumakta ve bunlar üzerinde tartışmaktadır.

Dev - Lise'nin işgalleri

Devrimci Liseliler Derneği Üniversiteye giremiyen binlerce lise mezununun durumlarına bir çözüm yolu getirmek, okullarda yeniden kontenjan açtırmak için Ankara Üniversitesindeki bazı dekanları işgal etmişlerdir. Dekanlar ileride yeniden kontenjan çıkaracaklarını söylemişlerdir. Dev - Lise başkanı Barış Sarp :

«Bugün Türkiye'de yaklaşık olarak 70 bin Lise mezunu sokaklarda dolaşmakta, okuma imkânı bulunamamaktadır. Bizim bu durumumuzun tek sorumlusu emperyalizm ve işbirlikçisi iktidardır. Biz şuna inanıyoruz ki, bizim çelişkilerimizin çözümü ancak Emperyalizmin Türkiye'den kovulmasıyla gerçekleşebilir. Tıpkı Bütün Türkiye halkının kurtuluşunun bu yolda olacağı gibi» demiştir.

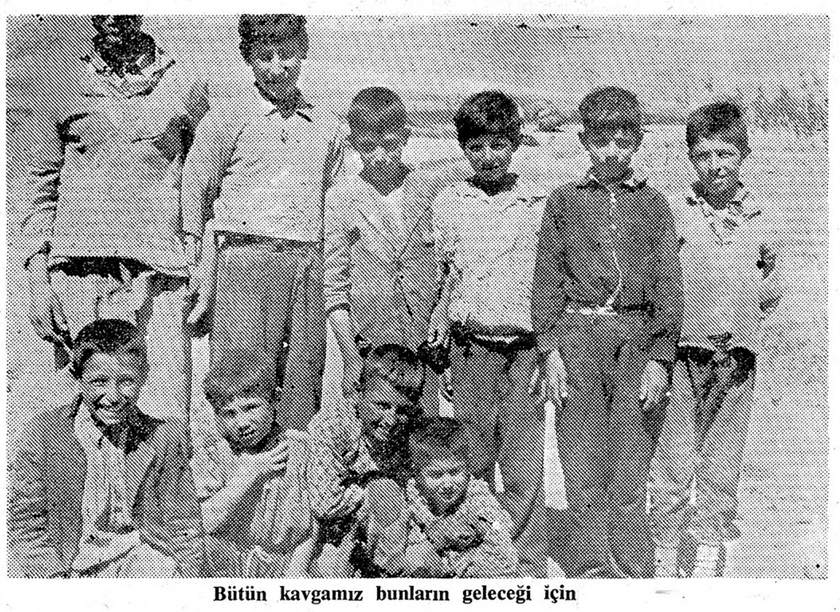

Bütün kavgamız bunların geleceği için

ŞOFÖRLERİN ÖĞRETMENLERE MESAJI

Şoför arkadaşlarımızın iki gün süren boykotu sırasında bir bildiri yayınlayarak demokratik boykot eylemlerini desteklediğimizi duyurmuştuk. Ayrıca genel merkezimizden bir heyet Türkiye Şoförler ve otomobilciler federasyonunu ziyaret etmişti. Federasyon Yöneticileri Genel Merkezimize aşağıdaki teli çekmişlerdir :

«Türk şoför ve otomobilci esnafı olarak yaşamak mücadelesi yaptığımız anlarda ilim ve irfan ordusunun siz temsilcilerini yanımızda görmekle gücümüz daha da artmıştır. Bu asil hareketinizden dolayı beşyüzbin şoför ve otomobilci adına şahsınızda bütün öğretmenlerimizi şükran ve minnetle selâmlarız»

Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk'e Konferans için izin verilmedi

Üniversiteler kanunu, 3. maddenin (e) fıkrası, üniversite öğretim üyelerini «Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici bilim verilerini sözle ve yazı ile halka yaymak» la görevlendirmiştir.

Muğla TÖS Şubesi Başkanı Hüsnü Kıvırcık 26.11.1970 tarihinde Ankara Tıp Fakültesi Dekanlığına bir telgraf çekerek, 1.11.1970 Pazar günü bir konferans vermek üzere Doç. Dr. Osman N. Koçtürk'e müsaade edilmesini istemiştir. Bu telgrafı 27.XI.1970 te alan dekanlık onu işleme koymamış, aradan tam 6 gün geçtikten ve iş bittikten sonra 2.11.1970 günü 16246 sayılı yazı ile Biyokimya Kürsüsünden, gitmesinde bir sakınca olup olmadığını sormuştur. Devrimci öğrencilere ve öğretim üyelerine baskı yapmaktan başka bir eylemi olmayan Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Adnan Güvener'in bu davranışını nasıl yorumlamak gerektiğini kamu oyuna bırakırız.

BAŞYAZI

Yeni Bir Başlangıca Doğru

Fakir BAYKURT

Bu ders yılını çok zor geçireceğiz. Ama iyimser olduğumuz bir yan var : Her adımda zorlukların azalacağı ve biteceği güzel günlere yaklaşıyoruz. Türk halkının devrimci özlemi artıyor. Devrimcilerimiz çoğalıyor ve bileniyor. Toplum ve ülkemizi M. Kemal Atatürk'ün gösterdiği yolda ve yönde, ileri üretim ve yönetim aşamalarına kavuşturma ülküsüne inananların sayısı artıyor. İnsanı, hayata karşı devrimci tavır ve davranışlı yetiştirmek isteyen öğretmenlerimiz hızla çoğalıyor ve hiçbir güçlük onları yıldırmıyor «Devrim için eğitim» ilkesi TÖS odağından dağılarak Eğitim mesleğinin dayandığı temel ilke olmakta...

Buna ancak yiyiciler, sömürücüler kızıyor. Bir de onların ortakları, uşakları! kızdıkları için de baskıyı artırıyorlar. Geçen ders yılının sonlarını ve yaz tatilini, terbiyesiz, saygısız pek çok kaba davranış ve saldırıya hedef olarak geçirdik. Toplantılarımız, lokallerimiz basıldı. Yağmur duasına çıkan çaresiz köylüler kışkırtıldı, okullara, hükümet konaklarına saldırtıldı. Bu ders yılına da öyle girdik. Eskipazarı'da, Panlı'da, ancak ilkokula kadar okuyabilmiş «naehil» vaizler, kutsal din duyguları adına, cemilere toplanmış halkı kışkırtıp öğretmenlere saldırttılar. Biliyoruz, bunlar birer maşadır. Biliyoruz, arkalarında kimler var. Bulanık'ta Atatürk günü konuşan öğretmenler tutuklandı. Kilis'te yağmurun bir fizik olayı olduğunu söyleyen arkadaşımız açığa alındı. Varto'da bir JKK, sebebsiz yere bir üyemizi dövdü. Düzce'de bir bayan arkadaşımız dövüldü. Çayıralan'da bir arkadaşımız ölümle tehdit edildi. Biliyoruz, biraz daha sürecek bunlar.

Öte yandan Personel Kanunu ve İntibak işlemlerinin yarattığı huzursuzluk artmıştır. Haksızlıklar çoktur. Bunları hukuk yoluyla düzelttirmek için on binlerce dâva açmamız gerekecek. Her yerde meslekdaşlarımız yeni eylemleri zorunlu görmektedir. Genel merkezimiz gelişmeleri dikkatle izlemektedir.

Öğretmenler, Türkiye'nin «irfan ordusu» dur. Her türlü saldırı, küçümseme, tahkir ve mali baskı kırılacaktır. Asla karamsarlığa düşmeden, TÖS birliği içinde, toplumumuzun devrimci öğeleriyle kenetlenmek gerekir. TÖS'ten kopanlar ve hizipçilik yapanlar, tarih karşısında utanacaklar, Öğretmene ve TÖS'e baskı yapanlar da kahrolacaklardır.

Avuttepe Köyünde Boykot

Hatay'ın Altınözü ilçesine bağlı Avuttepe köyleri, Kasım ayı içinde 11 gün süren bir boykot yaptılar. Bu haberi ilk duyanlar, boykotun bir heves sonucu olarak köylere kadar yayıldığını sanabilir. Halbuki durum böyle değildir. Ortada ciddi sebepler vardır. Öğretmenler, şoförler, hattâ öğrenciler durup dururken ortaya çıkmıyorlar. Bıçak kemiğe iyice dayanmadan insanlar kendi kendilerini tedirgin etmezler.

Avuttepe köyünün derdi nedir? Çünkü biliyoruz ki bu köy, geçen yıl da bir boykot yaptı ve üçgün sonra il merkezindeki görevliler söz verdiler, bunun üzerine bıraktılar. Ama verilen söz tutulmadı Avuttepe köylüleri, bu yıl yeniden boykoto giriştiler. Muhtar Nuri Yoğurtçu'nun başkanlığında yürüttükleri boykota bu sefer de durdurdular, eğer sorunları çözümlenmezse, yani belirtilen süre içinde dedikleri yapılmazsa boykotu yeniden başlatacaklardır.

Avuttepe köyü Altınözü'ne 7 kilometredir. 700 nüfusludur. Üç öğretmenleri, fakat tek derslikli bir okulları vardır. Yolları da yoktur. Bunların yapılmasını istiyorlar. Millî Eğitim Müdürünün geçen yıl verdiği sözü tutmadığını da biliyorlar. Bu yıl daha tutarlı davrandılar. Vaadleri dinlemediler, baskılara aldırmadılar. Vali : «Ben şeref sözü veriyorum! Yolunuzu yaptıracağım! Okulunuza iki yeni derslik ekleteceğim. İki lojman ve bir okuma odası yaptıracağım. Yeni derslikleri donatacığım.» dedi. Köylüler boykotu bıraktılar. Bakalım bu seferki şeref sözü tutulacak mı?

Ayrıca, haber aldığımıza göre, Millî Eğitim Müdürünün yolladığı iki keskin müfettiş, «Köylüleri siz kışkırttınız!» diye öğretmenleri sorguya çekmiştir. Köylüye söz geçiremeyince öğretmene yüklenmenin âlemi yoktur. İdarenin görevi, köylülerin ifade ettiği sorunları çözmektir, öğretmen kıymak değil! Hem, bu sefer Avuttepe öğretmenlerini kıymak kolay olmayacaktır. Bütün Avuttepe halkı ve Altınözü ve Hatay öğretmenleri, Avuttepe'de eğitim görevi yapan meslekdaşlarımızı desteklemektedir. Belirtmeye gerek yok, TÖS olarak biz de, öğretmenlerimizin ve Avuttepe'deki uyanık yurttaşlarımızın yanındayız.

Fakir BAYKURT

Eğitim Enstitüleri Direndi

12 Eğitim Enstitüsünden onu dört gün süren bir boykot yapmışlardır. Boykota Erzurum Eğitim Enstitüsü katılmamış, Konya Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin de yarısı katılmıştır.

Öğrenciler ilköğretmen okulunu bitirenlerin tek yüksek okulu kapısı olan enstitülerdeki kontenjanların daraltılmasına karşı çıkmakta okulların akademi haline gelmesini istemektedir. Öğrenciler bu özlük sorunlarının yanında Amerikan Emperyalizminin ve halkımızın düşmanı işbirlikçi iktidarın sömürü alanı olan Türkiye'de işçilerin ve köylülerin devrimci iktidarı kurulluncaya kadar savaşacaklarını söylemişlerdir.

İkinci Devrimci Eğitim Şûrasının (DEŞ) Amaçları ve Gündemi

Türkiye Öğretmenler Sendikasının düzenlediği ve devrimci kuruluşlarında katılıp görüşlerini bildirdikleri **BİRİNCİ DEVRİMCİ EĞİTİM ŞÛRASI** iki yıl önce 4-8 Eylül 1968 tarihinde yapılmıştı. Bakanlığın yaptığı aldatmaca sûrasından sonra sorunları yeniden görüşmek ve **DEVRİM İÇİN EĞİTİM** ilkesini yurt yüzeyine yaymak için Şubat tatilinde **İKİNCİ DEVRİMCİ EĞİTİM ŞÛRASI** toplanacaktır. Şuranın gündemi ve çalışacağı konular aşağıda gösterilmiştir. Şûranın organizasyonunu Osman K. AKOL, Hamdi KONUR, İ. Safa GÜNER, Hurrem ARMAN Musa ÇINAR ve Kasım TAŞ yapacaklardır. Arkadaşlarımız **İKİNCİ DEVRİMCİ EĞİTİM ŞÛRASI** hakkında tam bilgi sahibi olmak, bu konuda öneriler getirmek için **BİRİNCİ DEVRİMCİ EĞİTİM ŞÛRASI**'ndan sonra çıkan DEVRİMCİ EĞİTİM ŞÛRASI adlı kitabı mutlaka okumalıdırlar. Kitap 20 lira olup yüzde elli indirimli olarak satılmaktadır. Ödemeli gönderilir.

DEŞ'İN AMAÇLARI:

1. Mevcut eğitim düzeni hakkında bilgi sahibi olmak. Bu konuda kendimizi ve halkımızı aydınlatmak.
2. İleri bir toplum düzenine ulaşmak için toplum ve ulkemizin koşullarına, ihtiyaç ve olanaklarımıza uygun eğitim önerisini belirlemek

3. 8. Millî Eğitim Şûrasını kompozisyonu, konuları ve aldığı kararlar bakımında değerlendirmek,
4. I. DEŞ'in bir uzantısı olan bu Şûra'da, Türk halkının iyice belirginleşen devrin özlemini dile getirmek, bunun temel tedbirlerini anlamak ve anlatmak.
5. **«DEVRİM İÇİN EĞİTİM»** ilkesini gerçekleştirmede görevlerimizi belirlemek ve açıklığa kavuşturmak. Halkla daha olumlu ilişkiler kurabilmenin yollarını saptamak.
6. Öğretmenlerimizin içinde bulunduğu durumu anlamak, anlatmak, öğretmenin ve eğitimin bugünkü ve yarınki önemini büyük bir güven kaynağı olarak belirlemek.

GÜNDEM

1. Toplum ve Ülkemizin İçinde bulunduğu Genel Koşullar:

a) Ekonomik yapı .b) Üretim ilişkileri. c) Politik durum, çeşitli yönleriyle emperyalist etkiler. Özellikle 1960 tan bu yana gelişen «karşı devrim» eylemi, bunun yıkıcı etkileri. Bu koşullardan kurtulup ileri bir toplum düzenine geçmenin teorik ve pratik yolları. Devrimcilerin birleşeceği ve halka götüreceği temel görüş.

★

2. İleri Bir Toplum Düzeni Yaratmak için Alınması Gerekli Temel Tedbirler:

a) Sömürgeciliğin yenilmesi. Tam bağımsızlık. Mustafa Kemal'den bugüne. Bugün. Yarın...

b) Temel altyapı reformları. Hızla endüstrileşebilmek için işgücümüzün ve yatırımlarımızın yöneleceği ana alanlar. (Tarım ve endüstri ile ilgisinden dolayı kısaca Toprak Reformu).

c) Tarım ve endüstri alanlar için insan gücünün yetiştirilmesi. Kısaca yüksek seviyeli uzmanlar, orta seviyeli ustalar, işçiler, çiftçiler.

★

3. ve 4. Bugünkü Eğitim Düzeninin Tanımı, Eleştirisi ve Başlıca Öneriler. (Şûra'ya sunulacak ana bildirilerden biri bu olacaktır.) :

a) Dış etkiler: Genel etkiler. Uzmanlar. Uzman ihtiyacı. Eğer lüzum varsa kendi seçim ve kontrolümüzde yabancı uzman .Mevcut durum ve öneriler.

b) Plânlama bozukluğu: Plânlamaya Amerikan etkisi Orta seviyeli politeknik okullar yerine yüksek seviyeli endüstrilere yarayacak okullar. Dış endüstirlere yarayan Mesleki Teknik okullar denememiz. Uygulamalı teknik bilimler eğitiminden ağır basan sosyal bilimler ve edebiyat öğretimi, özellikle yüksek öğretimde!... ihmal edilen tarım eğitimi. İhtihdam ihtiyacından fazla imamhatip yetiştirilmesi. Buna karşı ilk ve orta öğretmen okullarının gelişimindeki yavaşlama, Teokratik eğitimi getiren politik zorlamalar. Halkın istekleri ve ihtiyaçları...

c) Okul çağı dışındaki yetişkinlerin sorunu, orduda-ki eğitim, kadınların eğitimi için köklü çareler: Bunlara verilecek meslekî eğitimin teorik ve pratik öğeleri, bu arada ileri bir toplum düzenine geçmenin ve bunun için örgütlenmenin bilincini kazandıracak öğelerin belirlenmesi. Bu eğitimin biçimi, süresi, bazı teknikleri.. .

ç) İşçi ve köylü üniversitelerine olan ihtiyaç

d) İlköğretim sorunu: Öğrenim çağı içindekilerin eğitiminde bugünkü durum. Yapılan başlıca hatalar. Tutulacak gerçekçi yol. İlk eğitim ve öğretimin süresi. 8 yıl sorunu. Herkese eğitim fırsatı vermenin zorunlu biçimi yaygın 8 yıllık eğitim olanakları. 8 yıllık ilk eğitim ve öğretimi zorunlu saymanın gereği ve olanakları.

e) Mesleğe ayrılma: Bugünkü eğitimden çeşitli sosyal sınıf ve tabakaların yararlanma dereceleri. Mesleğe ayrılmada adalet ve ihtiyaç ölçüleri. Politeknik karakterli meslekî eğitim ve öğretim.

f) Eğitimin kalitesi, özel okullar sorunu. Eleştiri ve öneriler.

g) Yaratıcı, üretici, eleştirici, devrimci insan yetiştirme çabaları yerine, tutucu insan yetiştirme çabaları gösteren bir sistem. Bu sistemin eleştirisi ve öneriler.

ğ) Yüksek eğitim ve öğretim, eleştiri ve öneriler.

h) Uzmanlık eğitimi, eleştiri ve öneriler.

i) Yurt dışında eğitim sorunu. Bunun zorunluk derecesi nedir? Eleştiri ve öneriler.

★

5. Bugünkü Eğitim Çıkmazı Karşısında Devletin ve Millî Eğitim Bakanlığının tutumu (Kısaca);

8. Millî Eğitim Şûrasının Eleştirisi:

Yeni Şûra kanunu. Kompozisyonu. Şûrada ortaya atılan önerilerin ve alınan kararların aldatıcı yanları. Eğitim Fırsatı, halk çocukları bakımından, orta ve küçük seviyeli işlere göre ayarlanmıştır. Kısaca uygun olan şûra biçimi ve temel çareler.

★

6. Dünyada Eğitim Akımları:

a) Kapitalist ülkelerde,
b) Sosyalist ülkelerde,
c) Geri bırakılmış ülkelerde.

★

7. Devrimci Eğitim. «Devrim için Eğitim» İlkesinin açıklığa Kavuşturulması:

Kısaca Teokratik ve Klâsik eğitim türlerinin analizi. Devrimci eğitimin zorunluğu. Bunun için yapılacak çalışmaların belirlenmesi:

a) **Okullarda devrim için eğitim:** Müfredattan, ayrı ayrı derslerden ve eğitim fırsatlarından örnekler verilecek

b) **Halk içinde devrim için eğitim:** Toplum ve ülkemizin içinde bulunduğu koşullar açısından. Temel hak ve özgürlükler açısından. Bu hak ve özgürlüklerin kullanılmasına ilişkin yasaların öğretilmesi açısından. Örgütlenme gereği açısından. Halk içinde devrimci eğitim yapmanın başlıca teknikleri ve yöntemleri. Halka öğretirken, halktan öğrenmeyi bilme ilkesi. Bu alanda çalışacak öğretmenleri destekleme çareleri. TÖS'ün bu bakımdan önemi. Halk içinde yapılması gerekli «devrim için eğitim» konusunda öteki sendika ve kuruluşlara düşen görevler.

★

8. Öğretmenlerimizin ve Eğitmenlerimizin içinde Bulunduğu Ağır Koşullar:

Malî idarî politik koşullar. Öğretim özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, can, örgüt, lokal, toplantı güvenliğini kısan ve kaldıran saldırılar. Saldırıların ayırımı. Her türe 5 yıllık TÖS mücadelesi içinden tipik örnekler. Bu zorluklar sürekli olamaz. Bunlardan kurtulmanın çareleri:

a) Meslek içinde kenetlenme.
b) TÖS içinde kenetlenme.
c) Halk içinde etkinleşme.
ç) Karşı propagandaların kırılması.
d) Halkın sevdiği ve sevmediği davranışlarımızın eleştirilmesi:

Bazı tutarsız davranışlar, sınıf geçme kalmalar, yetiştirici parasız kurslar. Özel okullar gibi, paralı özel dersanelerle savaş. Başarılı çalışmalardan örnekler (Kısaca)...

d) Öğretmenin bugünkü ve yakın gelecekteki rolünün büyük önemi.

★

9. Genel Öğretmen Boykotunun Değerlendirilmesi:

a) Kısa bir tarihçe: 122 yıllık meslek, boykot öncesi eylemler.

b) Kısaca, boykotu doğuran koşullar. Bıçak kemiğe dayanınca...

c) Boykotun amaçları,
ç) Boykotun yönetim,i merkez ve şube çalışmaları
d) Yapılan başlıca hatalar ve elde edilen deneyler,
e) Etkileri: Halk üzerindeki etkileri. Öğrenciler, gençlik üzerindeki etkileri.
f) Hukuksal sonuçları, Anayasa Mahkemesi, grev hakkı konusu.
g) Basın ne dedi. Kısa anıltılar halinde.
ğ) Katılma oranı ile ilgili bilgiler.
h) Sonuçları: Bugüne ve yarına kalan bilgi ve deneyler.

★

10. Devrim için Edebiyat:

★

11. Devrim için kitle eğitim araçları, basın, sinema, radyo, televizyon:

★

12. Dil Sorunumuz:

Okul Bahçe ve Tarlaları

ALİ YILMAZ

BİR ÖNERİ

Okul bahçe ve tarlalarını verimli bir işletmeye yöneltmek için program amaçlarına uygun ÜRETME EĞİTİMİ KOLLARI İlkokul ve İlköğretmen okullarında EĞİTSEL KOL olarak kurulmalıdır.

GİRİŞ:

Memleketimizde İlköğretimi (yalnız öğretim ve eğitim yönünden)düzenleyen 222 sayılı kanundur. Bu kanunun ruhunda sadece okulun kuru yapısı vardır. (Hernekadar tarla ve uygulama bahçesinden bahsedilirsede) Tarla ve uygulama bahçesi sadece bahsedilmiş olmak için buraya kaydedilmiştir. Nitekim okullarda tarla ve uygulama bahçesi sadece kâğıt üzerinde vardır. 222 sayılı kanunu, İlkokul yönetmeliği ve 1968 ilkokul programı ile yan yana getirir isek birbirlerini desteklemediklerini görürüz. Şöyle ki: 222 sayılı kanun okullara 50 dekara kadar tarla ve 10 dekardan fazla olmamak üzere uygulama bahçesi temin edilmesini tavsiye eder. Kanunun bu ifadesi zorunlu bir anlam taşımadığı için evvelce 4274 sayılı kanun ile tahsis ve temin edilenlerin dışında 222 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği günden beri yeni yapılan okullara istenildiği kadar arazi ve bahçe toprağı temin edilememektedir. Hatta okulun binalarının sığabileceği kadar arsaya rıza gösterilmektedir. Çok kere oyun alanı, oyun tesisleri, kümes, arılık, sera, çiçeklik, fidanlık, sebzelik, işlikler ve deneme yerlerinin ihtiyaçları bile düşünülmeden arsa temin edilir. Kaldı ki bu yazımızın arzu ettiği bir ilkokulu kurmak Evvelâ okul anlamının yorumlanması gerekmektedir. OKUL denince ne anlıyoruz? dört duvar, birkaç sıra, bir yazı tahtası mı? yoksa bu yazımızda belirtmeye çalıştığımız bir kurulu mu? Bunun için bir okul kurulurken bütün tesislerinin beraber düşünülmesi ve buna göre arsa, tarla ve arazi temini zorunlu tutulmalıdır.

222 sayılı kanun arsa ve bahçeyi sadece tavsiye etmiştir demiştik. İlkokullar yönetmeliğini gözden geçirelim, Yönetmelik kanunun tavsiyesini sadece tavsiye olarak kabul etmiş, işi ciddiye alıp yerine getirilmesi zorunlu bir emir telakki etmemiş görünür. Yönetmeliğin 97. maddesini inceleyelim: 97. maddenin birinci bendinin son cümlesi (bunun için ..... ya da benzeri çalışmalara yer verilir) der. Bu eğitsel çalışma dalları da şöylece sıralanır:

a) Temizlik ve düzen gözcülüğü, b) okul eşyasının korunması için öğrencilere görev verilir. c) Öğrenci danışma kurulu, d) Okulda Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumlarına yardım, hayvanları ve ağaçları koruma kolları kurulur, e) Başka okullar ve öğrenciler ile mektuplaşma, f) Duvar gazetesi, h) Kız ve erkek öğrencilerin ilişkilerinin normal ve düzenli olmasına dikkat edilir der. Şu yukarıdaki yönetmelik maddesi kupkuru, donmuş, pas tutmuş bir okuldan istenebilecek şeyleri istemiştir. Çünkü asıl istenecekler toprak, hayvan, üretim, iş ve eser vererek iş içinde eğitim istenmemiştir. Bunlar istenmeyince de öğrencinin, öğretmenin, okulun çevre ile ilişkisi kesilmiş, halk ile çevre ile kader ortaklığından açık düşülmüş olunmaktadır. Bir ilkokulun etkin, bulucu, araştırıcılık, rehber oluculuk yanlarına inanılmamış görünülüyor. Ve gene yukarıdaki maddeler okulu çevresinden kopmuşluk içerisine itelerken gerçeğe, gerçek amaçlara sırt çevrilmiş bir durum takınılmaya müsaade edilmiş görünülmektedir.

106. madde, bahçesi küçük olan okullarda, bahçeden yalnız öğrencilerin gezip oynamaları için yararlanılır? Bahçesi müsait olan okullarda tarım denemeleri yapılır, çiçek yetiştirilmesi için yer ayrılır denilmektedir. İlk bakışta bu madde masum bir ifade taşıyor, Arsa tahsisi zamanında bütün tesislerin kurulmasına çok yönlü bir çalışmaya yeterli arsa ayıramamayı mazur gösterecek bir ifade tarzı olsa gerektir. Tarım denemelerini yaptırmaktan amaç: ilerideki tarım çalışmalarına bilinçli ve verimli hale getirebilmek içindir. Bu denemelerin hangi esaslara göre ,nasıl ve ne? denemesi yapılacağı karanlıktır. Yönetmeliğin burayı karanlık bıraktığı gibi ilkokul programı da bu konularda (üretme ve değerlendirme yönünden) açık vermiştir. Bahçeden oynayarak istifade ne dereceye kadar istifade sayılır? Gene 106. madde çiçek yetiştirilmesini tavsiye eder. Bence çiçek yetiştirmek bizim ülkenin bugünkü ortamında ve bizim iklimimizde tarım teknik ve bilgimizin, özellikle köy ve halk tarımının şimdilik kozmik ölçüsünde bir parçası sayılır. Önce üretime ve ulusal ekonomiye katkıda bulunmak ve bu yönde eğitim ve tarım hayvancılık ve tarım sanatları çalışmalarının yanında bir çeşni olarak, zevkli ve dinlendirici bir meşgale çeşidi olarak çiçek yetiştiriciliği tavsiye edilebilir. Görülüyorki İLKOKULLAR YÖNETMELİĞİ 95. madde ile bir de GEZİCİ ÖĞRETMEN tavsiye ettiği halde millî bir eğitim ve öğretimi, millî bir ekonomik kalkınmayı ilkokul seviyesinden itibaren başlatamamıştır. Ve gene bunun içindir ki 44. maddede ilkokul bitirme sınavlarının yapılacağı dersler arasında ÜRETME BİLGİSİNE ev ÜRETME, DEĞERLENDİRME eğitimine yer verilmemiştir.

Yönetmelikte iki sene sonra basılan 1968 ilkokul programı gerçeğe biraz daha yaklaşmıştır. Ancak İlkokul programının da Üretme ve Ekonomik gelişime etki yapacak detaylı metod ve teknikleri vermesi zorunludur (bu proğramın hazırlanış esprisine aykırı olmasına rağmen) 1968 programı Türk Millî Eğitiminini amaçları bölümünün birinci parağraf 6. ve 7. satırlarında (ekonomik bakımda çağdaş uygarlığın..... seçkin bir ortağı haline getirmek, ikinci paragrafın 3. satırında, iyi verimli yurttaşlar haline getirmek vesaire) hemen altında (ekonomik kalkınma için insan gücü hazırlamak) diye amacı belirtir. 3. paragrafın sonundaki (insan gücü hazırlamak) deyiminı saf ve samimi olarak kabul edebilirsek amacın buraya kadar olan belirtisi bizi iliklerimize kadar memnun eder. Md. I - Millî kaynakları değerlendirir ve geliştirir. Md. 2 - ç - fıkrasının için (eğlence) kelimesinden sonra mutlaka (ÜRETME EĞİTİMİ çalışmaları) ibaresinin konulması gerekir. Md. 2 f - fıkrası ormanları, g - fıkrası hayvanları sever hayvancılığı geliştirir der.

Yazımızın baş tarafında belirttiğimiz gibi bir okulda bunlara imkân yoksa, kişinin bizzat yapmadan, yetiştirmeden yapmasını, yetiştirmesini öğrenmeden ne sevmesini ne de koruma ve geliştirmesine imkân yoktur. Bu itibarla programın buradaki istediği askıda kalan olumsuz bir istekdir. Kümes, arılık, ahır, ağıl, işlik yok, hayvanları yok, bunlardan fayda sağlamayı öğrenememiş, bunları yapabilecek müsait araziyi vermemişiz, gerekli kanunî zorunluğu gelirememiş, yatırımları yapamamışız ama karşılıksız istekde bulunuyoruz. Bunun için istekler amaçta ve askıda kalmaya mahkumdur diyoruz...

İlköğretimin amaçları bölümünün Mad. 3 a - fıkrası: Tabiatın, çevresindeki hayvan ve bitkileri korumayı, onlara bakmayı, çiçek ağaç ve bitki yetiştirmeyi bilir der.

İlkokullar yönetmeliğinin 98 - 109. maddeleri okulun binasından bahseder. Burada bahsedilen okul dört duvardan ibaret bir yapı anlamı vermektedir. Okulun bütünlüğünü tamamlayacak olan organlar dikkate alınmaktadır...

Köydeki çocuk ancak babasının tarlasında ve bahçesindeki bitkiyi bilir; onunla ilgilenir. Buralarda öğreneceği de babadan görmelikten ileriye geçemediği gibi şimdiden sonra da geçemeyecektir. Aile içindeki çocuğun malı yoktur. Ne hayvanlarına, ne bitkilerine sahip çıkamaz. (babalı çocuğun malı olmaz derler) bunun içinde aile içerisinde yapacağı iş çalışmaları çocuğa kişilik, bilgi ve bilinç, kendine güven kazandırmaktan uzaktır).

Örneklere devam edelim. İlkokul progmanın, ilköğretimin amaçları bölümünün 7. sahfasının 2. maddesinin özeti olarak (yetenekli vatandaşı) hangi okulda yetiştireceğiz? Bu maddede ..... iyi bir üretici olmanın geçimini sağlamanın gerekliliğine inanmıştır der. Bu inanışlığa çocuk nerede, hangi okulda ulaşacaktır - eğer okulda ulaşacaksa. Yok baba evindeki göreneklere göre bu inanmışlığa ulaşması isteniyorsa; çocuk aile içinde ailenin bir ferdi olarak işlere sadece kol gücü ile katılır. Burada bilgi ve kafaya etki yapacak bir ortam ve rehberlik bulamayacaktır.

Onbirinci sayfanın 3. maddesinde ..... okulda beslenme ve pratik el sanatları, tarım kursları düzenlenir denilmektedir. Okulda tarla yok, işlik yok, işlikte kullanılacak tezgah, takım hatta gerektiğinde harcamaya para yoksa bu yukarıda istenen yetiştirme konuları üzerinde nasıl çalışılacaktır? Okulun bahçesi olmadığı gibi olan bahçede kümes yok, tavuk yok, arısı ve arılığı yok, süt alacak ineği ve ahırı, koyunu ve ağılı yok, sebze bahçesi ve sebze işleme ve değerlendirmek için ziraat sanatları atölyesi ve araçları yok, yiyeceği maddeyi kendisi üretemezse evinden farklı olarak okulda ne öğrenecektir? Okulda düzenlenecek tarım kursları kum masası başında mı düzenlecektir?

Fen ve tabiat bilgisi, sayfa 82 de gene amaçlar bölümünün 5. fıkrasına bakalım! ... ... yapılan çalışmalarda yardımcı olurlar ve gerektiğinde bunlara önderlik etme gücü kazandırılır der.

Gene sayfa 85 de madde 13: Okul tarlası ve hayvanlarından faydalanılacağını kapsar. Bunlar da okulda mevcut değildir. Çevresindekilerden de köyündeki ve evindeki hayvan ve bitkiler anlaşılır. Köyündeki işde, evindeki çalışma sahasında çocuğun kafasısının değil sadece ve sadece kaslarının gelişebileceğini yukarıda belirtmiştir. O halde gene akla gelir çocuk programın istediği bu önderlik gücünü nerede kazanacaktır. Okuldaki kum masası ile evsafına uymayan oyun alanında herhalde. Tarlası olmayan, bahçesi olmayan, hayvanları, işbirliği ve çeşitli araç ve ödeneği olmayan bir okulda çocuk bunların bakım ve üretim tekniğini ve bilgisini nereden öğrenecektir. Sadece bunların varlığı da birşey ifade etmez. Bunun için öğretim üyelerinin veya görevlilerinin program amaçlarındaki istekleri gerçekleştirecek yetenekte meslek okullarında yetiştirilmiş olmaları şart ve elzemdir.

Hasretinden prangalar eskiten, korkusuz bir şair AHMED ARİF

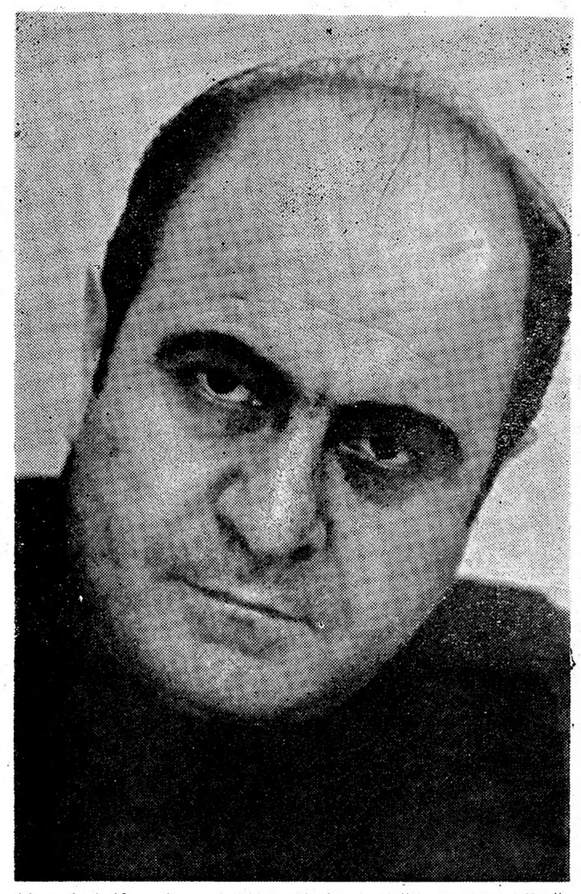

Ahmed Arif, yalnız seçkin aydınların değil, özellikle Doğu Anadoluda köylülerin, işçilerin yani şairin kendi deyimi ile «yoksul ve namuslu halkın» severek okuduğu bir şair. Ülkemizde bugüne kadar Yunus ve Pir Sultan'ın dışında pek az şaire kısmet olmuş bu sevgiye hak kazanmak için kuşkusuz yalnız ustalık değil yürekli olmak da gerek.

«Bu, namustur künyemize kazılmış»

Ahmed Arif 1927 yılında Diyarbakır'da doğdu. 1950 - 1960 döneminde devrimci eylem leri yüzünden sık sık tutuklandı. Bu yüzden öğrenimini tamamlayamadı. Şimdi Ankara'da gazetecilik yapıyor. Ahmed Arif üstüne yazacak fazla birşeyim yok. O, kuşkusuz Türk dilinin en usta ozanlarından biri. Onun kadar halkla bütünleşebilen ikinci bir sanatçı göstermek güç, hattâ olanaksız, korkusuzluğun, umudun, sevdanın şairidir. Ahmed Arif «O'nun şiirindeki korkusuzluk güzel geleceklerin tek neferi olan halkın geleceğe meydan okuyan sesidir. Mertliği, yiğitliği, insancıllığı... devrimci kavga aşkının potasına akıtan bir sestir bu. Ve Ahmed Arif'te halk tanımı, (aslında her Marksistte olduğu gibi), popülist bir köylü sevgisiyle belirlenmez. Her Marksist için olduğu gibi Ahmed Arif için de halk tanımı, işçi sınıfının yapısında bulunan ideolojinin gerçekleşmesi yolunda, bu ideolojinin ana sınıfını (yani işçi sınıfını), bunun yanı sıra da köylülüğü ve devrimci aydını kapsar.»

Dört sorum var kendisine, bir de uyur - uyanık seher yelleri gibi esip duran şiirleri. Bir de sözüm :

«Oy sevmişem ben seni»

Dergilerde pek görünmediğiniz halde kitabınız yayınlanmadan önce yaygın bir ününüz vardı. Kitabınızın yayınlanması ününüzü pekiştirdi. Dergilerde şimdi de pek görünmüyorsunuz .Bunun belli bir nedeni varmı? Ayrıca az yazdığınız söylenemez mi?

Az yazmakla çok yazmak arasında bir ayırım yaparken işi ölçüye vururken yazılanların gerçekten şiir olup olmadığı ve bunların halk tarafından nasıl karşılandığı hususunu da göz önüne almak lâzım. Hepimiz biliyoruz ki; bugün haftalık gazetelerde her sayı boy gösteren şairler de var. Ama hiç kimse bu yazılanların şiir olduğunu iddia edemez. Ayrıca benim şiirlerim kitap haline gelmeden çok önce işçi - köylü, öğretmen - öğrenci olan çok geniş bir kitlede elden ele dolaşıyordu. Bu özelliği bakımından öyle sanıyorum ki benim şiirim kadar halkçı nitelikte bir başka şiir bulmak kolay değildir. Bugün sanat dergilerinde niçin yazmadığım konusuna gelince açık söyliyeyim; yüzde doksanı emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin etki alanı olan bu dergilerde yazmamı öyle sanıyorum ki, halkın kendisi de hoş karşılanmaz. Peki bunların dışında namuslu dergiler yok mu? Elbette var. Ancak bunlar da halkla bağlantı kurmuş değiller. Benim şiirim bir edebiyat olayı olmaktan çok bir toplum olayıdır. İşçinin - köylünün, öğretmenin, subayın, tutkuyla okudukları bir tek dergi gösterebilir misiniz?

Şiirinizin bu olumlu çizgiye ulaşmasında Türk çe'nin ustalarından kimlerden etkilendiniz.

Yunus'tan, Pir Sultan'dan, Nâzım'a kadar elbette sevdiğim pekçok şair var. Ama etkilenme ya da esinlenme konusuna gelince : Şunu belirtmem gerek : Etkilere açıkça kucak açmak bence bir şaire onur vermez.

Cemal Süreyya genç şairlere sizi okumalarını öğütlüyor. Kendisi ikinci yerinin çıkmazında tükenmiş bir şair. Onun şiirleri hiç değilse biçim yönünden - özde de öyle ya - size çok ters düşer. Bunu nasıl açıklarsınız.

Bir yazısında Cemal Süreya **«Bütün büyük toplumcular kusursuz birer biçim ustadır. Eluard, Aragon ,Neruda, Ahmed Arif gibi.»** diyor. Cemal'in genç şairlere öğüdü, bu açıdan ele alınırsa sanırım yanlış yahut öğüdün içermediği bir anlayış da önlenmiş olur. Cemal'in papirüs'ün bana ayrılan sayısında çıkan incelemesi, gerçekten bir Anıt - yazı niteliğindedir. Benim şiirimi şaşmaz ve kusursuz bir biçimde açıklamıştır. Bu başarısını, benim yakın arkadaşım oluşundan, dolayısıyla hayatımı bütün ayrıntıları ile bilmesinden çok, şiiri açıklamadaki üstün yeteneğine bağlamak gerek.

Ahmed Arif'in geçmişe geleceğe meydan okuyan şiir kitabı :

Hasretinden prangalar eskittim

Halkın Dostları dergisi çevresinde kümeleşen gençler için ne diyorsunuz?

Bu arkadaşlar, yanlış bir çıkış yaptılar. Oysa devrimcilerin titizlikle üzerinde duracakları ilkelerden biri de faydasız eylemden kaçınmaktır. «Gericiler niçin kötü şiir yazıyor» diye kızıp, köpürüyorlar. Oysa bundan daha doğal ne olabilir? Sonra Küçük burjuvazinin bütün şairlerini «Neden devrimci değiller» diye kınamak da saçma bir şey. Yanlış kanı ve tutumları bu kadarla da kalmıyor. İlk sayılarındaki manifestoyu kaleme alan ancak buna imza atmaktan çekinen delikanlı Nâzım Hikmet ile benden şöyle bahsetmiş : «Kaldıki bu iki büyük usta da kendi dönemlerinin şairidirler. Dünyaya bakışları günlerinin gerekleriyle ilgilidir. Sorunları da marksizmin klâsik yorumu çerçevesindedir.»

Bu küçümser edaya ve bu emekliye sevk işlemine bir diyeceğim yok elbet! Cemal Süreyya ile Veysel Öngören, tepeden bakmaya yeltenen bu arkadaşa gerekli cevabı verdiler. Ben burada Nâzım Hikmet'e karşı yapılan üstü kapalı dil uzatılmasına da değinecek değilim. Sadece şunu belirteyim ki, bir ard niyet taşımasa ve sırf bilgisizlikten ileri gelse bile «Marksizmin klâsik yorumu» diye bir deyim türetmek, herşeyden önce marksizme saygısızlıktır. Çünkü iş bir sefer türetmeye döküldü mü, eloğlu klâsikten sonra, metafizik, mistik, modern, ültra modern ve giderek soyut ve saçma yorumlar gibi deyimler de türetir.

Bir de şunu belirtmem gerek : Türetilen yanlış deyimin geçerli olduğunu düşünsek bile kendimi asla «marksizmin klâsik yorumcusu» olmak gibi bir yüceliğe hak kazanmış sayamam' Bana bu rütbeyi bağışlayan arkadaş, kusura bakmasın. Bunu kabul edersem, affedilmez bir küstahlık yapmış olurum. Ben yoksul ve namuslu halkımızın, emperyalizme karşı devrimci savaşında bir sıra neferiyim. Rütbe ve yüceliklerin en onurlu ve en soylu olanı da benim için budur.

Diyarbekir kalesinden notlar ve Adiloş benenin ninnisi

1.
Varamaz elim
Ayvasına, narına can dayanmazken,
Kırar boynumu yürürüm.
Kurdun, kuşun bileceği hal değil,
Sormayın hiç
Laaaaal...
Kara ferman çıkadursun yollara,
Yârin bahçesi târumar,
Kan eder perçem.
Olancası bir tutam can,
Kadasına belâsına sunduğum,
Ben öyleydim loooy...
Elim boş,
Ayağım pusu.
Bir ben bileceğim oysa
Ne âfet sevdim.
Bir de ağzı var dili yok
Diyarbekir Kalesi...

3.
Hamravat suyu dondu,
Diclede dört parmak buz,
Biz kuyudan işliyoruz kaba - kacağa,
Çayı, kardan demliyoruz.
anam, sır gibi saklar siyatiğini,
«Yel» der, «Baharın geçer»
Bacım, ikicanlı, ağır,
Güzel kızdır, bilirsin,
İlki bu, bir yandan saklı utanır
Ve bir yandan korkar
Ölürüm deyi.
Bir can daha çoğalacağız bu kış,
Bebeğim, neremde saklayım seni?
Hoş gelir,
Safa gelir,
Ahmed Arifin yeğeni.. .

4.
Doğdun,
Üç gün aç tuttuk
Üç gün meme vermedik sana
Adiloş Bebem,
Hasta düşmeyesin diye,
Töremiz böyle diye,
Saldır şimdi memeye,
Saldır da büyü...

Bunlar,
Engerekler ve çıyanlardır,
Bunlar,
Aşımıza, ekmeğimize
Göz koyanlardır,
Tanı bunları,
Tanı da büyü...

Bu, namustur
Künyemize kazılmış,
Bu da sabır,
Ağulardan süzülmüş.
Sarıl bunlara
Sarıl da büyü.

Anadolu

Beşikler vermişim Nuh'a,
Salıncaklar, hamaklar,
Havva Ana'n dünkü çocuk sayılır,
Anadoluyum ben,
Tanıyor musun?

Utanırım,
Utanırım fıkaralıktan,
Ele, güne karşı çıplak...
Üşür fidelerim,
Harmanım kesat.
Kardeşliğin, çalışmanın,
Beraberliğin,
Atom güllerinin katmer açtığı,
Şairlerin, bilginlerin dünyalarında,
Kalmışım bir başıma,
Bir başıma ve uzak.
Biliyor musun?

Binlerce yıl sağılmışım ,
Korkunç atlılarıyla parçalamışlar
Nazlı, seher - sabah uykularımı,
Hükümdarlar, saldırganlar, haydutlar,
Haraç salmışlar üstüme.
Ne İskender takmışım,
Ne Sultan Murat.
Göçüp gitmişler, gölgesiz!
Selâm etmişim dostuma
Ve dayatmışım...
Görüyor musun?

Nasıl severim bir bilsen,
Köroğlunu,
Karayılanı,
Meçhul Askeri...
Sonra Pir Sultanı ve Bedrettini.
Sonra kalem yazmaz,
Bir nice sevda...
Bir bilsen,
Onlar beni nasıl severdi.
Bir bilsen, Urfa'da kurşun atanı,
Minareden, barikattan.
Selvi dalından,
Ölüme nasıl gülerdi.
Bilmeni mutlak isterim,
Duyuyor musun?

Öyle yıkma kendini,
Öyle mahzun, öyle garip...
Nerede olursan ol,
İçerde, dışarda, derste, sırada,
Yürü üstüne - üstüne,
Tükür yüzüne cellâdın,
Fırsatçının, fesatçının, hayının...

Dayan kitap ile,
Dayan iş ile.
Tırnak ile, diş ile,
Umut ile, sevda ile, düş ile.
Dayan rüsva etme beni.

Gör, nasıl yeniden yaratılırım,
Namuslu, genç ellerinle.
Kızlarım,
Oğullarım var gelecekte,
Herbiri vazgeçilmez cihan parçası.
Kaç bin yıllık hasterimin koncası,
Gözlerinden,
Gözlerinden öperim.
Bir umudum sende,
Anlıyor musun?

İÇERDE

Haberin var mı taş duvar?
Demir kapı, kör pencere,
Yastığım, ranzam, zincirim,
Uğruna ölümlere gidip geldiğim,
Zulamdaki mahzun resim,
Haberin var mı?
Görüşmecim, yeşil soğan göndermiş,
Karanfil kokuyor cıgaram
Dağlarına bahar gelmiş memleketimin...

SEVDAN BENİ

Terketmedi sevdan beni,
Aç kaldım, susuz kaldım,
Hayın karanlıktı gece,
Can garip, can suskun,
Can paramparça...
Ve ellerim, kelepçede,
Tütünsüz, uykusuz kaldım,
Terketmedi sevdan beni...

Hasretinden Prangalar Eskittim

Seni, anlatabilmek seni,
İyi çocuklara,
Kahramanlara.
Seni, anlatabilmek seni,
Namussuza,
Haldan bilmez, kahpe yalana...

Ardarda kaç zemheri
Kurt uyur, kuş uyur, zindan uyurdu.
Dışarda gürül gürül akan bir dünya
Bir ben uyumadım
Kaç leylım bahar.
Hasretinden prangalar eskittim
Saçlarına kan gülleri takayım
Bir o yana
Bir bu yana.

Seni, bağırabilsem seni
Dipsiz kuyulara,
Akan yıldıza,
Bir kibrit çöpüne varana,
Okyanusun en ıssız dalgasına
Düşmüş bir kibrit çöpüne,
Yitirmiş tılsımını ilk sevmelerin,
Yitirmiş öpücükleri,
Payı yok, apansız gelen akşamdan
Bir kadeh, bir cıgara, dalıp gidene.
Seni, anlatabilsem seni.
Yokluğun cehennemin öbür adıdır,
Üşüyorum, kapama gözlerini...

Düzenleyen : Mehmet Koç

haberler

Atatürk Yasaklandı

Giresun'da Atatürk'ü anma günü yasaklanınca Giresunlu öğretmenler aşağıdaki bildiriyi yayınladı.

Ülkemizde, öğretmenlerin en önemli görevi: ATATÜRK'ün bağımsızlık ve devrim ilkeleri ışığında halkımıza ve onun çocuklarına bilinç götürmektedir.

Ne varki **ilimiz öğretmen okulu müdürü yaptığı göreve ihanet edercesine ve sorumsuzca. Öğretmen adaylarına 10 Kasım 1970 salı akşamı halkevi salonunda yapılan «Atatürk'ün devrimciliği ve bağımsızlık anlayışı» konulu toplantıyı yasaklamıştır. Ve de bu toplantıya öğretmen adaylarının katılmaması için halkevi kapıcısına emir vermiş, sokaklarda öğrencileri kovalamıştır.**

ATATÜRK'ün Cumhuriyeti ve devrimcileri emanet ettiği gençliğe, yeni nesli yetiştirecek öğretmen adaylarına karşı bir eğitim kurumu müdürünün takındığı tavrın yorumunu halkımıza bırakıyoruz.

Biz, ATATÜRK'ü ve onun devrimlerini çok iyi bilmesi, yürekten bağlı olması gereken öğretmen adaylarına ATATÜRK toplantısının yasaklanmasını en azından ATATÜRK ve onun devrimine ihanet olarak niteliyoruz.

ATATÜRK'e karşı tavırların eğitim kurumu müdürüne kadar uzanmasını şiddetle kınıyoruz.

İstanbul Şubesinin Duyurusu

HALKIMIZA

1919'larda emperyalizmin ve kapitalizmin zorbalığına ve zulmüne karşı ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞI veren Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e yapılan saldırılar ölümünün 32. yıldönümünde hâlâ devam etmiş, bu arada İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi Dekanı Saffet Rıza Alpar 10 Kasım'da Ata'nın fotoğraflarını yırtmıştır.

Atatürk'e saldıranlar Amerikan emperyalizmine kucak açan ve sömürü düzenini sürdürmek isteyen hainlerdir.

1970'in sömürülen, yarı bağımlı Türkiye'sinde Atatürk'ün fotoğraflarını yırtıp yerlere atan bir dekanın üniversite gibi bilim yuvasında asla ve asla yeri olmamalıdır.

Dünden bugüne tam bağımsızlıkçı, gerçek özgürlükçü Mustafa Kemal anlayışını en uzak köylere kadar ulaştırmaya çalışan devrimci öğretmenler olarak, bu ve bunun gibi tüm saldırı ve saldırganları lânetler, cezasız bırakılmamalarını Atatürkçülük'ün gereği sayarız.

Kırklareli, Uzunköprü, Keşan, Ezine, Lâpseki, Sakarya, Vize, Üsküdar, İstanbul, Şile, Pamukova, Babaeski, Silivri, Kartal, Malkara, İzmit .

TÖS ŞUBELERİ

Keskin Şubesi

Keskin TÖS Şubesiyle Devrimci Gençlik Birliği Ortaklaşa bir bildiri yayımlamıştır Bildiriyi sunuyoruz.

KESKİN HALKINA

Birinci Milli Kurtuluş savaşımızın büyük komutanı büyük devrimci GAZİ MUSTAFA KEMAL'i 32 yıl önce bugün kaybetmiştik.

Mustafa Kemal bize düşmanlardan temizlediği bağımsız bir TÜRKİYE bırakmıştı. Yurdumuz düşmanlarının da saygı gösterdiği, hayranlıkla baktığı bir ülkeydi. Dünya tarihinde ilk milli kurtuluş savaşını başarmış ve yurdumuzu işgal eden yedi düvelin gavurlarını ülkemizden kovmuştuk.

Oysa bugün, 1922 de bayrağımızı selamlıyarak defolup giden gavurlar gene içimize çöreklendiler. Silahla içimize giremeyen AMERİKAN GAVURU dost adı altında askerlerini yurdumuza soktu. Şehit kanıyla sulanan topraklarımızın üzerine SUBAYLARIMIZIN bile giremediği yüzden fazla AMERİKAN ÜSSÜ kurdu, bakırımızı, petrolümüzü, pamuğumuzu, tütünümüzü sömüren Amerikan şirketlerinin bekçisi 6. filo sularımızdan çıkmaz oldu. Buna karşı çıkan DEVRİMCİ kardeşlerimiz öldürüldü.

ATATÜRK'e, devrimcilere, aydınlığa düşman olan karanlık düşünceli şeriat hülyaları kuran Amerikan dostu yobazlar ATATÜRK'e küfredecek kadar alçaklaştılar.

ATATÜRK'e düşman olan halkımıza da düşmandır. Vatanımıza, Bayrağımıza sahip çıkalım. MUSTAFA KEMAL'in bağımsızlık çizgisinde yürüyelim. Zafer, emperyalistlere karşı döğüşen MİLLİ KURTULUŞÇULARINDIR.

KAHROLSUN AMERİKAN EMPERYALİZMİ VE ONUN YERLİ UŞAKLARI

Mersin Şubesi

Bin kişilik sinamada yapılan tören şimdiye dek düzenlenen törenlerin dışında olmuş, İşçi - Köylü - Öğretmen ve Esnaf büyük bir ilgi göstermiştir.

Konuşmacılardan TÖS başkanı Hanifi Salık Atatürk'ün yetişme ortamını anlatmış «Atatürk'ü Atatürk yapan ülkemizi çağdaş uygarlık düzeyine çıkarma savaşıdır» demiştir. İkinci olarak söz alan TÖS yönetim kurulu üyesi Neclâ Tan ise Atatürk ilkeleri bugün yeniden canlandırılmış ve elimizde bir meşale olmuştur. Atatürk bize millet olma onurunu vermiştir. Atatürk bir şoven değildi diyerek konuşmasına son vermiştir.

Öğrencilerin hazırladığı şiir koroları ve marşlardan sonra Murat Gökten Atatürk'ün devrimciliğini dile getirmiştir. «Osmanlı İmparatorluğu boğazında utanç belgesi kapitilasyonları ve Duyun-u Umumiye borçları ile 20. yüzyılın başında bir hilkat garibesi gibi gözüküyordu» diye sözlerine başlamış, Osmanlı İmparatorluğunun 16. Yüzyıldan itibaren kısa bir görünüşünü çizmiştir. Atatürk'ün anti-emperyalist ve anti-kapitalist savaşını anlatmış,» Devrimler süreklidir, devrimler ileri üretim biçimine geçme savaşıdır.» diyerek ülkemizin bugün içinde bulunduğu koşulları şöyle değerlendirmiştir. «Atatürk'ün Tam bağımsızlık politikasının tersi bir yönde gitmekteyiz bugün. Ülkemiz Türkiye'de; içte emekçi sınıflara karşı, dıştada Ulusal Kurtuluş Savaşı veren ülkelere karşı bir politika izlenmektedir. Türkiye iktisattan kültüre, askerlikten maliyesine kadar emperyalist batı blokunun kuyruğunda sürünmektedir. Ama öğretmeniyle bu kokuşmuş, bu uydu düzene karşı bir başkaldırma görülüyor» demiş ve Ata'nın «Bursa Nutkuyla» sözlerini bitirmiştir.

Atatürk'e Rapor

Yıllardır aynı yerdeyiz.
Bilsen ne kötü haldeyiz
Türkiye bir dert ülkesi
Gece gündüz kederdeyiz.

Devrimlerini saptırdık
Her ile imam okulu açtırdık
Yakayı gene gâvura kaptırdık
Sam Amca'nın dizindeyiz.

Komünizmi tel'in ettik
Komprodorluğu dirilttik
Altıncı filo'yu getirttik
Nato ile el eleyiz.

Sen gideli neler oldu
Ortalık yalanla doldu
Plân dedik, pilâv oldu
Dış yardımın emrindeyiz.

Belki kurtarır diye bizi
Parti kurduk dizi dizi
Büyüdü demokrasi krizi
Bu sancının içindeyiz.

Üç beşimiz yağ bal tartar
Milyonumuz çulda yatar
Bu yol karanlığa çıkar
Diyenlerin peşindeyiz.

Gençler durmadan coplandı
Meydanlar gene kanlandı
Vahdettinciler şahlandı
Gerilikte en öndeyiz!

Ahmet KÖKLÜGİLLER

İşte Meydan

Pîr Sultan'dan adepte

Mavi gözlü atam geldi
Duyan gelsin işte meydan
Bu vatanın dertlerini
Bilen gelsin işte meydan

Bağ olan yerde bar olur
Gül olan yerde har olur
Bu kıyım bize zor olur
Çeken gelsin işte meydan

Öğretmenim der sırrını
Yoluna koymuş serini
Ata gibi eserini
Veren gelsin işte meydan

VELİ ASAN

144 saat müzik dersinin açık olduğu Isparta'dan 6 saat müzik dersi olan Boğazlıyan'a sürülen eski yönetim kurulu üyemiz.

YETER

«Köylü gardaş talancıya aldanma
Seni şimdiye dek soyduğu yeter
Yalancıya sahtekâra aldanma
Enayi yerine koyduğu yeter»

«Pancarın kilosun alır on beşe
Şekeri yedirir üçyüz yetmişe
Çiftçi gardaş sen ne dersin bu işe
Emeğini hiçe saydığı yeter»

«Emek çeker çalışırsın boşuna
Ne düşersin sahtekârın peşine
Soğan bulamazsın bulgur aşına
Karga gibi gözün oyduğu yeter»

«Bizi kurtaracak sosyalist düzen
Burjuva tefeci bizleri ezen
Seni düşürmeye kuyular kazan
Devrani ayağın kaydığı yeter.»

Aşık DEVRANİ

BİR KİTAP

Teknik arıcılık kitabımı ilköğretim müfettişliğim yıllarında hazırladım. Öğretmenlerin boş zamanlarını değerlendirmeleri yurdun bütün bölgelerinde arıcılık yapabilmeleri düşüncesiyle kitabı hazırladım. Kitap tebliğler dergisinde öğretmenlere tavsiye edilmiştir.

Kitap 212 sayfa olup fiyatı 10 liradır.
İlgilerinizi beklerim.

Niyazi AYTAÇ
P.K. 5 - ANKARA

GENELGE

Bütün Öğretmenlerimize ve Şube Yöneticilerimize:

1327 Sayılı Kanunun geçici 2. maddesi :

Aylıklı ve barem içi ücretlilerin derecelere intibakı bu madde ile düzenlenmiştir. Öğretmenler de bu maddeye bağlanmışlardır. Madde, devlet memurlarının müktesep asli maaşlarına göre değil, kadrolarına göre intibak ettirilmesini öngörmüştür. Öteki memurlarda olduğu gibi hemen hemen bütün öğretmenlerin kadroları, asli maaşlarının bir, iki, veya üç derece aşağısında bulunmaktadır. Bir örnekle açıklandığında durum şudur :

600 liralık bir kadro işgal eden öğretmen bu kadrodan 950 lira asli maaş almaktadır. Bu öğretmenin yeni duruma intibakı 600 liralık kadronun karşılığı olan 9. dereceye yapılacaktır. Bu kadroyu kaç yıldan beri kullanıyorsa o kadar da kademe ilerlemesi yapılacaktır. Ancak bu durumda olan bir öğretmene ödenen aylık 950 lira maaşa karşılık olan 6. derecenin birinci kademesi aylığıdır. 9. derecenin birinci kademesine intibak ettirilip 6. derecenin birinci kademesi aylığını alacak olan bu öğretmenin kayıpları şunlar olacaktır :

a) Bir üst dereceye terfi bakımından :

Eğer bu öğretmen bir ilkokul öğretmeni ise, en az dört yılda bir derece ilerleyebilir. Tezkiye raporları, kadro bulunamaması v.b. gibi başka güçlükler yüzünden bu süre daha az uzayabilir. Başka güçlükleri hesaba katmadan asgarî bekleme süresi bakımından hesaplandığında durum şudur: 9. derecenin birinci kademesine intibak ettirilen öğretmenin 8. dereceye yükselebilmesi için en az 4 yıl; 7. dereceye yükselebilmesi için 8 yıl; 6. dereceye yükselebilmesi için 12 yıl beklemesi gerekecektir! Bu öğretmen, 6. derecenin birinci kademesi aylığını almakta olduğuna göre bir üst dereceye, yani 5. dereceye terfi edebilmek için en az 16 yıl beklemek zorunda kalacaktır. Başka bir anlatımla bu öğretmenin maaşı 13 yıl hiç değişmeyecek, ancak 15 üncü yılda, bugünkü katsayıya göre brüt 105 lira artacaktır.

Aynı durumda bulunan orta dereceli okul öğretmeninin bir üst dereceye yükselebilmesi de ancak 12 yılda mümkün olacaktır. 70 asli maaşa yükselmiş olan bu öğretmenlerin mesleki kıdemi 20 yıldan fazla olduğuna göre, bunlar artık derece ilerlemesi almadan emekliye ayrılacaklardır.

b) Asli maaşında geçirdiği süre bakımından :

Yukarıdaki örnekte gösterilen öğretmen 950 liralık asli maaşı 2 veya 3 yıldan beri alsa bile kendisine asli maaşın karşılığı olan 6. derecenin birinci kademesinin maaşı verilmekte, fakat bu derecede kademe ilerlemesi verilmemektedir. Bu durumda aynı maaşa üç yıl önce terfi edenle henüz terfi eden arasında hiçbir fark olmamaktadır.

1 Kasım 1970 tarihinde kadrosuyla maaşı denk olanların bu intibaklarda hiçbir kaybı olmayacaktır. Ancak bir üst dereceye terfi bakımından kadrosu maaşından bir derece düşük olan ilkokul öğretmenleri 4 yıl, iki derece düşük olanlar 8 yıl, üç derece düşük olanlar 12 yıl gibi asgari bir kayıpla karşı karşıyadırlar. Bu kayıplar orta dereceli okul öğretmenlerinde 3, 6 ve 9'ar yıldır.

Eğitmenlerin durumu :

Genel Kadro Kanununda eğitmenler için tüm kadrolar 14. dereceden verildiği için onların intibakları 14. dereceye yapılacak, bu derecede kademe ilerlemesi verilecektir. Ancak eğitmenler bugün almakta oldukları asli maaşın karşılığı olan derecenin ilk kademe aylığını alacaktır. Bunların da daha ileri derecelere yükselmeleri için süre baklemelerine bağlıdır.

Geçici öğretmenlerin durumu :

Lise mezunu geçici öğretmenler 13. dereceye, ortaokul mezunu geçici öğretmenler de 14. dereceye intibak ettirilecektir. Bunların bu derecelerin kademelerinde ilerlemeleri mümkün, fakat daha yüksek derecelere terfileri mümkün değildir.

İtirazlar :

Büyük zararlara yol açmakla birlikte yukarıda açıklandığı biçimde yapılan intibaklar kanuna uygundur. Ancak kanunun bu esaslarına da aykırı olarak intibak işlemleri yapılması, yanlışlıktan doğan başka zararlara yol açabilir. Örneğin, bir kadroda bekleme süresi üç yıl olan memura, kadrosunun karşılığı olan derecede üç kademe verilmesi gerekir. Eğer bu kademe ilerlemesi verilmemiş ise derhal intibak komisyonuna itiraz ediniz ve durumun düzeltilmesini isteyiniz. Bu itirazı yapabilmek için her öğretmenin, bugün bulundukları kadronun ne olduğunu ve bu kadroda kaç yıldan beri çalıştığını öğrenmesi gereklidir.

Ayrıca kadronun bulunduğu dereceden 1, 2 veya 3 üst derece maaş alan öğretmenler, asli maaşlarının karşılığı olan derecenin ilk kademe aylığını alacaklardır. Örneğin asli maaşı 1100 olan bir öğretmen 5. derecenin 1. kademesi aylığını alacaktır. Bu öğretmene 5'ten daha düşük bir derecenin maaşı ödenmeye kalkışılırsa bu konuda da intibak komisyonuna derhal itiraz edilmeli ve durumun düzeltilmesi istenmelidir.

Milletvekillerinin durumu :

Milletvekilleri ve senatörler 10.500'er liralarını almaya başladılar bile! Fakat daha enteresan başka durum var: Kadrosunun bulunduğu dereceden 1, 2 veya 3 üst derece maaş alan memurlar, öğretmenler, yıllarca terfi göremezken, 10 yıl devlet memurluğu yaptıktan sonra yasama organlarına seçilenler, sonraki seçimlerde kaybederlerse, süre kaydı dahi aranmaksızın 1., 2., 3. ve 4. derecelere intibak ettirileceklerdir. İntibaklarda devlet memurunu bunca haksızlığa uğratan kanun yapıcılar, kendilerinin seçildiklerinde alacaklarını düşündükleri gibi, seçilemediklerinde alacaklarını da böylece garantiye bağlamışlardır.

İmamların durumu :

İlkokul diploması olmayan ve bütçenin (S) cetvelinden alınan kadrolarda imam - hatip, imam, müezzin, hatip, kur'an kursu öğretmeni olarak çalışan kimselerin ücretli kadrolarda geçen sürelerinin her 3 yılı bir derece sayılmak suretiyle 14 üncü derece üzerine eklenerek intibakları yapılacaktır. Hizmet süresinin en çok 9 yılı intibakta sayılacağına göre ilkokul mezunu olmayan bir imam 11. dereceye intibak ettirilecektir. Halbuki «Genel İdare Hizmetleri» sınıfında aynı durumda olanlar 16. dereceye girebiliyorlar.

Maaş sorunu yurt sorunlarına bitişiktir

Personel Kanunu uygulamasının ve intibakların getirdiği yeni durum aşağı yukarı budur. Mesleğimizin iyice etkisizleştirilmek istendiği, eğitimin yozlaştırıldığı, gençliğin dövülüp öldürüldüğü ve bölündüğü öğretmenlerin de Almanya'nın Hollanda'nın yollarında iş aradıkları bugünkü dönemde, yurt sorunlarımız da karma karışık bir hale gelmiştir. Dışa bağlılığımız artmış, maliyetimiz yabancı etkiler altında iyice zayıflamış, paramızın değeri düşmüştür. Halk yığınlarının bunalımı gittikçe ağırlaşmakta, öyle olaylar yaşamakta ve görmekteyiz ki, hükûmet var mı, yok mu belli olmamaktadır.

Bilinçli öğretmenlerimizin, kendi maaş, meslek ve güvenlik durumlarını düşünür ve tartışırlarken, toplum ve yurt sorunlarını asla gözden kaçırmamalarını, bunların hepsinin biribirine sürekli ve zorunlu olarak bağlı bulunduğu gerçeğini göz önünde tutmalarını, bu yüzden kendi davalarını halkın dâvasından ayırmamalarını rica ederim. Bu ders yılı belki mesleğimizin en çetin bir yılı olacaktır. Ama ne kadar çetin olursa olsun zorlukları yeneceğiz. Yenmek zorundayız. Bizden önceki öğretmenlerden devraldığımız bu mücadeleyi, başarı aşamalarına erdirerek bizden sonra geleceklere devretmek zorundayız. Bu dönemde korkunun hiç bir faydası yoktur. Eskipazarlı bir öğretmen, «Tanıklık yapmadığım halde benim evime de saldırdılar» diyordu. Yapılacak iş, dayanışmayı artırmaktır. Bu dönemde, artan somut sorunlarımızla uğraşmak, bunlar çerçevesinde birleşmek ve gençlikle, halkla kenetlenmek zorunluğu vardır. Arkadaşları birbirinden soğutan birtakım teori tartışmalarının, klikçilik tahriklerinin asla gereği yoktur. Panlı'daki, Eskipazar'daki saldırıları tahrik edenler ancak ilkokul kadar okuyabilmiş gezici vaizlerdir. Acaba bunların ardında kimler vardır? Memleket bu hale gelmişken lokallerde klik çekişmeleriyle oyalanmanın, yada sizi oyalamak isteyenlere yüz vermenin hoş görülecek yanını bulamıyorum. Durum ne kadar elverişsiz olursa olsun, halkı mutlaka uyarmak ve ikna etmek zorundayız. Bunun zorunluğuna inanan, yolunu da bulmalıdır. Kendimizi sıkacağız!

Doğru karar vermenin yolu

Bu zor durumların içinden çıkabilmek için hemen direnişe geçmemizi öneren şubelerimiz vardır. Bazı şubelerimizden de hiç ses gelmemektedir. Doğru karar verebilmek için şubelerimizin meyillerini ve koşullarını doğru olarak bilmek zorundayız. Bu genelgeyi aldıktan sonra şube yöneticilerimizin ilk fırsatta birer forum düzenleyerek arkadaşlarımızın görüşlerini çok acele olarak bize bildirmelerine ihtiyaç vardır. Sorunları kavrayıp görüşlerinizi belli ederek genel merkeze yardımcı olmak zorundasınız.

Bu arada en önemli sendika içi sorun, malî durumdur. Genel Öğretmen Koykotu dolayısiyle açılan kampanya gelirlerine el süremedik. O konuda Danıştay'daki mahkemenin sonunu beklemeğe kararlıyız. Gerektiğinde yeni bir eyleme geçecek olsak, veznemizdeki para pek cesaret verici değildir. Yaz boyunca bazı şubelerimiz normal üye ödentilerini toplamada ve genel merkez paylarını yollamada geşveklik gösterdiler. Bunlar hayatî derecede önemli bir mücadeleyi sakatlayacak ve kaybettirecek çok olumsuz tutumlardır.

Bir yandan üye ödentilerini dikkatle toplamanızı rica ederken, bir yandan da Yürütme Kurulumuzun aldığı bir kararı bilginize sunarım: Aralık 1970 sonuna kadar, yani yılbaşından önce sadece bir aya özgü olarak, her üyemizden 10'ar lira rica ediyoruz. Beşer liralık üye ödentilerinden ayrılacak % 60'larla bu 10 liraları, yılbaşından önce, cetvelleriyle birlikte 25200 numaralı hesabımıza yollamanız gerekiyor. Bu para genel giderlere harcanmayıp sadece sendikal dayanışma için kullanılacaktır. Konunun önemini anlamaktan uzak, savsaklayıcı, gevşetici tavırları silerek, Genel Merkezin bu tedbirlerini desteklemenizi rica ederim.

En candan saygılarla hepinizi selâmlar, Türk toplumunun ve yurdunun yükselmesi yolunda vermekte olduğunuz devrimci eğitim savaşında başarılarınızın yüksek olmasını dilerim.

25.XI.1970
Genel Başkan
Fakir BAYKURT